

βοηθεία αὐτῶν ἔλθόντες ἐπολιόρκουν κατὰ τὴν καὶ κατὰ θάλασσαν τὴν Ἐπίδαμνον, οἱ δημοτικοὶ πείψαντες πρὸς τὴν μητρόπολιν αὐτῶν Κερκυραν βοήθειαν ἐξήτουν· τῆς δὲ ὀλιγαρχικῆς Κερκύρας ἀπαρνηθείσης τὴν αἰτούμενην βοήθειαν τῇ δημοτικῇ πατρίδι τῆς Ἐπιδάμου, οὗτοι ἐν τῇ ἀμνηχανίᾳ αὐτῶν, κατὰ συμβουλήν τοῦ ἐν Δελφοῖς θεοῦ, παρέστησαν αὐτοὺς εἰς τὴν προστασίαν τῶν κυρίων γεναρῶν αὐτῶν, τῶν Κορινθίων. Οἱ δὲ Κορίνθιοι, καὶ ἄλλοι δυσμενῶς διακείμενοι πρὸς τοὺς Κερκυραίους, οἱ καὶ αἰεὶ ἀκαμιοτέρα καὶ ἰσχυροτέρα (13) γιγνομένην ἀποικίαν τῶν, τῆς πρὸς τὴν μητρόπολιν εὐσεβείας ἀποστολῆς ἐπὶ μᾶλλον ἀμελοῦσα, οὐδὲ τὰ νομιζόμενα ἐργα καὶ τὰς συνήθεις τιμὰς παρεῖχεν αὐτῇ, ἐδείχθησαν πρόθυμοι πρὸς τὴν αἴτησιν τῶν Ἐπιδαμνίων. Προτελήθησαν λοιπὸν πάντες οἱ βουλομένοι νὰ προσέλθωσιν εἰς τὴν νέαν ἐκ Κορίνθου πρὸς Ἐπίδαμνον ἀποικίαν. Παρέπεμψε δὲ τὴν ἀποικίαν ταύτην φρουρὰ Κορινθίων μετὰ καὶ Ἀμβρακιωτῶν καὶ Λευκαδίων, ἀλλὰ φόβῳ τοῦ ναυτικοῦ τῶν Κερκυραίων πεζὴ προσεβήσαν εἰς Ἀπολλωνίαν, ἐκεῖθεν μέλλοντες εἰς Ἐπίδαμνον μεταβῆναι. Ταῦτα μαθόντες οἱ Κερκυραῖοι, παροτρυνόμενοι δὲ καὶ ὑπὸ τῆς ἀριστοκρατικῆς μερίδος τῆς Ἐπιδάμου, ἐπέμψαν στόλον 40 πλοίων καὶ μετὰ τῶν προσοίκων βαρβάρων ἐπολιόρκουν τὴν Ἐπίδαμνον, ἀπαιτοῦντες παρὰ τῶν Ἐπιδαμνίων καταγάγῃσι τοὺς ἐξορίστους συμπολίτας τῶν καὶ ἀποπέμψῃσι τοὺς νεοὺς ἀποίκους καὶ τὴν φρουρὰν τῶν Κορινθίων. Τῶν δ' Ἐπιδαμνίων οὐ δεξαμένων τῶν Κερκυραίων προτάσεις, οὗτοι διὰ τοῦ ναυτικοῦ αὐτῶν ἀποφασίσαντες νὰ ἐξαναγκάσωσι τὴν κατὰ τὴν Ἐπίδαμνον ἐξορίστων, ἐπολιόρκουν τὴν Ἐπίδαμνον. Ταῦτα μαθούσα καὶ ἡ Κόρινθος μεγάλας παρασκευὰς ἐποίησε κατὰ τῆς Κερκύρας καὶ νέαν ἀποικίαν τὴν Ἐπίδαμνον ἐκήρυξε, βοηθουμένη καὶ ὑπὸ τῶν συμμάχων αὐτῆς Μεγαρέων, Ἐπιδαυρίων, Ἑρμιονέων, Ἰονίων, Λευκαδίων, Κεφαλλήνων, Ἀμβρακιωτῶν, Ἰππιδίων, Φλιασίων καὶ Ἠλείων. Ἐν τούτοις, οἱ Κερκυραῖοι πρέσβεις ἀποστείλαντες εἰς Κόρινθον ἤτουν ἐκ τῆς ἐκείνου διάλυσιν τῶν διαφορῶν, προτείναντες νὰ ἀποδοῦναι τὸ πρᾶγμα ὑπὸ τὴν δίκαιαν τινῶν Πελοποννησιακῶν πόλεων, ἃς ἂν ἀμφοτέρω ἐπιδοκίμαζον, ἢ τοῦ μαντείου τῶν Δελφῶν. Τῶν δὲ Κορινθίων ἀποκριναμένων, ὅτι, ἐὰν πρότερον οἱ Κερκυραῖοι διάλυσωσι τὴν πολιορκίαν τῆς Ἐπιδάμου, δύνανται εἰς λόγους περὶ συμβιβασμοῦ ἔλθειν, οὗτοι ἀμοιβαίως ἀπήτησαν ἢ τὴν ἐξόδον τῆς φρουρᾶς τῶν Κορινθίων ἀπὸ τῆς Ἐπιδάμου, ἢ, τούτου μὴ γενομένου, ἀνάγκησιν ἀναχωρῆν ὅλων ἐπὶ τῶν περὶ εἰρήνης πραγματιεύσεων. Ἄλλ' οἱ Κορίνθιοι τῇ παρασκευῇ αὐτῶν πιπιούτες, ἀπέριψαν τὰς προτάσεις ταύτας, ἐκέρχον πόλεμον κατὰ τῶν Κερκυραίων καὶ ἀπέστειλαν 75 τριήρεις, ναυαρχοῦντων Ἀριστίους, Καλκίππου καὶ Τιμάνορος, καὶ ἐπ' αὐτῶν δύναμιν

πεζικὴν διοχιλίαν ὀπλιτῶν, ἧς ἐστρατήγει Ἀρχέτομος καὶ Ἰσαρχίδας. Οἱ δὲ Κερκυραῖοι μετὰ 80 τριηρῶν ἀντεπεξελθόντες κατὰ τῶν Κορινθίων, παρὰ τῷ ἀκρωτηρίῳ Ἀκτίῳ συνεκρότησαν μετ' αὐτῶν (436 Π. Χ.) ναυμαχίαν, ἐν ᾗ ἡττήθησαν οἱ Κορίνθιοι καὶ οἱ σύμμαχοι αὐτῶν, 15 τριήρεις ἀπολίσσαντες. Τῇ δ' αὐτῇ ἡμέρᾳ καὶ ἡ ἐν Ἐπιδάμῳ φρουρὰ ἠναγκάσθη παραδοθῆναι. Οὕτως ἐτελεύτησεν ὁ ἀγὼν οὗτος ὥς πρὸς τὴν Ἐπίδαμνον. Ποῖα δὲ ἀποτελέσματα ἔσχε πρὸς αὐτὴν ἡ τοιαύτη αὐτοῦ ἐκθασίς, ὃ μὲν Θουκυδίδης οὐ λέγει, ἔστιν ὁμῶς εἰκάσαι, ἐκ τῆς μεταγενεστέρως μάλιστα μαρτυρίας τοῦ Ἀριστοτέλους (ἴδε ἀνωτέρω), ὅτι αἱ ἀρχαῖαι σχέσεις πάλιν ἀποκατεστάθησαν. Τοῦτο δὲ τὸ συμβεβηκὸς ὑπῆρξεν ἢ ἐγγύτερα ἀφορμὴ τοῦ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα κλονήσαντος ἐκείνου πολέμου, τοῦ Πελοποννησιακοῦ.

Ἐν διαστήματι περίπου 200 ἐτῶν μετὰ τὸ γεγονός τοῦτο ἡ Ἐπίδαμος οὐδαμῶς μνημονεύεται. Τότε δ' ἀναφαίνονται οἱ παρὰ θάλασσαν Ἰλλυρικοὶ λαοὶ μετὰ ἀξιολόγου ναυτικοῦ καὶ μετέρχονται ἐκτεταμένην πειρατείαν· ὀνομάζονται δ' ἡμῖν Ἰλλυριὸς τις βασιλεὺς Ἀργῶν καὶ ἡ χῆρα αὐτοῦ Τεῦτα ὑπὲρ τοῦ ἀνηλικίου υἱοῦ αὐτῆς Πιννέως βασιλεύουσα, ὥς ἡγεμόνες φοβεροῦ ἐν Ἰλλυρίᾳ πειρατικοῦ κράτους. Οὗτοι, πειρώμενοι τῶν κυριωτέρων λιμένων τῆς μεσημβρινῆς Ἰλλυρικῆς κυριεῦσαι, ἐπέβλιψαν ἰδίως ἐπὶ τὴν Ἐπίδαμνον καὶ τὴν Κέρκυραν· ὅθεν ἐξ ἐρόδου καταλαβόντες τὴν Ἐπίδαμνον, ἐκράτησαν μέρος αὐτῆς (14) Ἄλλ' οὐκ ἠδυνήθησαν ἐν τῇ ἀποπείρᾳ ταύτῃ ἐμμεῖναι, ἀποβληθέντες πάλιν ἐκ τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Ἐπιδαμνίων, γενναίως βοηθησάντων. Ἀλλὰ τις ἐπίμονος ὑπ' αὐτῶν πολιορκία τῆς πόλεως Κερκύρας ἐκίνησε τοὺς Κερκυραίους ἅμα καὶ Ἐπιδαμνίους καὶ Ἀπολλωνιάτας νὰ αἰτήσωσι παρὰ τῶν Ἀχαιῶν καὶ Αἰτωλῶν βοήθειαν, ἣν καὶ ἔλαβον. Οὕτω παρὰ τῇ νήσῳ Παξῶν ναυμαχίας συγκροτηθείσης, ἐνίκησαν οἱ Ἰλλυριοὶ, καὶ ἠνάγκασαν τοὺς Κερκυραίους νὰ εἰσέλθωσι φρουρὰν Ἰλλυρικὴν ὑπὸ τὴν ἡγεμονίαν Δημητρίου τοῦ Φαρίου. Ἦδη δὲ καὶ ἡ Ἐπίδαμος ἡσθάνθη τὴν ἰσχὺν τῶν Ἰλλυρικῶν ὀπλων. Ἀλλὰ καὶ οἱ Ρωμαῖοι ἦσαν πολλὰ παθόντες ἐκ τῆς πειρατείας τῶν Ἰλλυρίων, μάλιστα καὶ ἓνα πρέσβην αὐτῶν φονευσάν-

(14) Κατ' ἀρχὰς στρατήγημα μετεχειρίσθησαν οἱ Ἰλλυριεῖς πρὸς τὴν εἰς τὸ ἄστυ εἰσόδον, ὅπερ ἐκτίθησιν ὁ Πολύβιος (Β'. 9) οὕτω. Μέρος δέ τι [τῶν Ἰλλυριῶν] προσέσχον τὸν τῶν Ἐπιδαμνίων λιμένα, λόγῳ μὲν ὑδρείας καὶ ἐπισιτισμοῦ χάριν, ἔργῳ δὲ ἐπιβουλῆς καὶ πράξεως ἐπὶ τὴν πόλιν. Τῶν δ' Ἐπιδαμνίων ἀκάκως ἅμα καὶ ῥαθύμως αὐτοὺς παραδεξάμενων, εἰσελθόντες ἐν αὐτοῖς τοῖς περιζώμασιν, ὥς ὀδρευσόμενοι, μαχαίρας ἔχοντες ἐν τοῖς κεραμίσι, οὕτω κατασφάζαντες τοὺς φυλάττοντας τὴν πόλιν, ταχέως ἐγκρατεῖς ἐγένοντο τοῦ πυλῶνος. Ἐπιγενομένης δὲ κατὰ τὸ συντεταγμένον ἐνεργῶς τῆς ἀπὸ τῶν πλοίων βοηθείας, παραδεξάμενοι τούτους ῥαδίως κατεῖχον τὰ πλεῖστα τῶν τειχῶν.

(13) Κατὰ τὴν ἐκκρίσιν τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἦσαν 120 τριήρεις ἐξηρτυμένας.